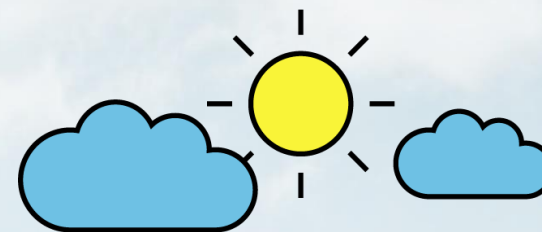

BOLATICE

AKČNÍ PLÁN PRO OVZDUŠÍ

Dokument vznikl v rámci **projektu i-AIRP's: Identifikace znečištění ovzduší na česko-polském pohraničí**. Projekt je financován z Fondů EHP a Norska, Výzva: Tromso – Monitoring kvality ovzduší, identifikace zdrojů a zpracování akčních plánů.

Více informací o projektu: <https://i-air.eu/>

ZPRACOVATEL:

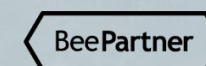
BeePartner a.s.

nám. Svobody 527, Lyžbice, 739 61 Třinec

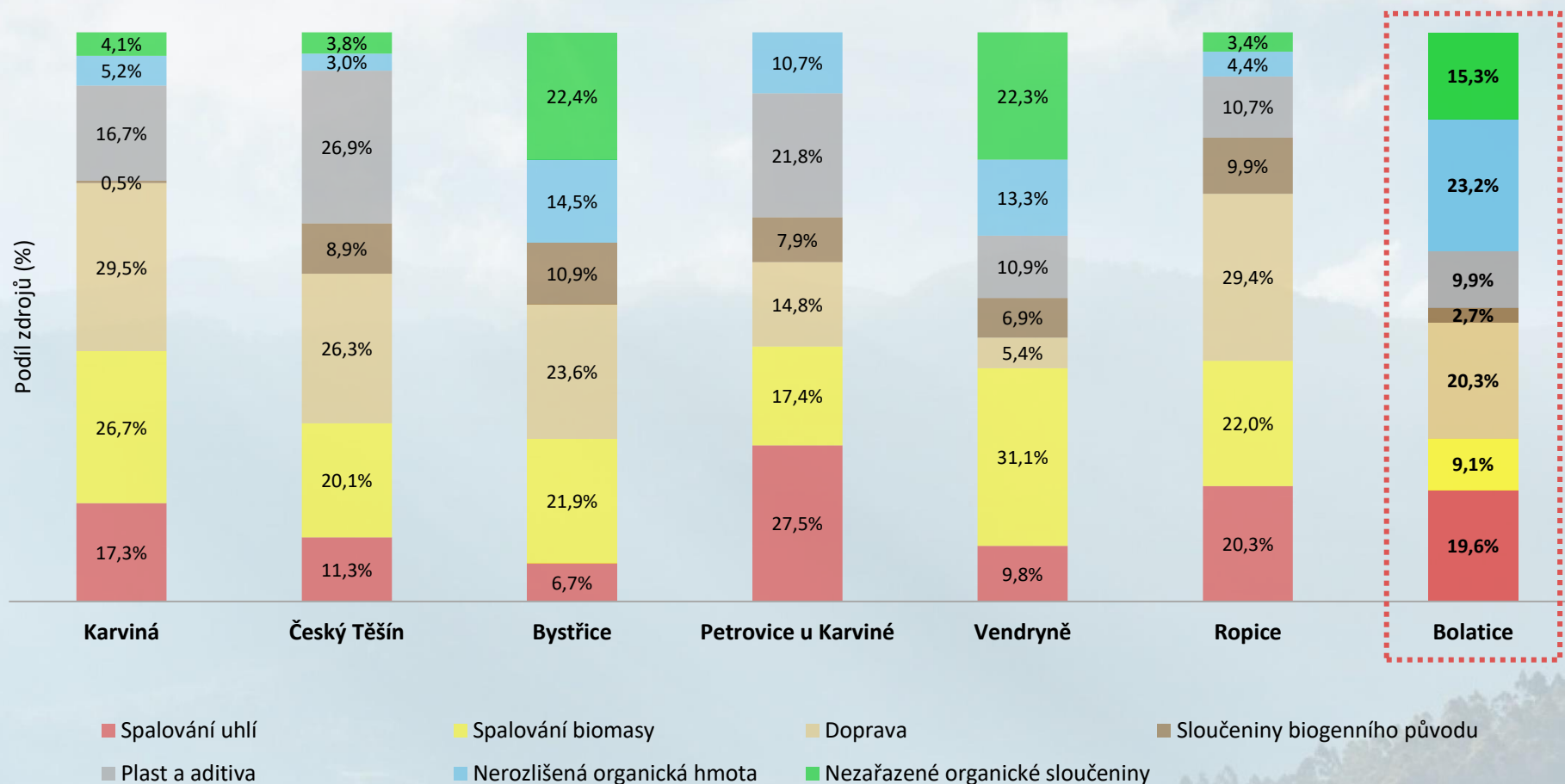
IČ: 03589277

VŠB TECHNICKÁ
UNIVERZITA
OSTRAVA

VÝSLEDKY MĚŘENÍ A DOPORUČENÍ PRO OBEC

Monitoring provedený v roce 2023 v rámci lokality obce Bolatice jednoznačně ukázal, že je tato lokalita nejvíce zatížena spalovacími procesy. Je potřeba řešit zejména způsoby spalování, protože podíl znečištění je ze spalování uhlí příliš vysoký (cca 20%) a stejně je zastoupena také doprava (20%). V topné sezóně je lokalita zatížena společným sdílením znečištěného ovzduší s Polskem.

ÚVOD K AKČNÍMU PLÁNU

Obec Bolatice se věnuje ochraně ovzduší dlouhodobě a již realizovala řadu opatření, z nichž je vhodné zmínit zejména podporu výměny zastaralých kotlů v domácnostech v rámci „kotlíkových dotací“. Přesto se díky projektu podařilo navrhnout akční plán, který se zaměřuje na další priority přinášející zlepšení kvality ovzduší v co nejkratším čase.

Klíčovou částí bylo detailní **měření kvality ovzduší prostřednictvím měřicího vozu VŠB-TUO**, které v Bolaticích proběhlo v několika etapách na různých lokalitách obce v zimním i letním období od dubna 2022 do dubna 2023. To mimo jiné umožnilo vytipovat trend a základní statistické parametry průběhu koncentrací hlavních škodlivin v průběhu roku. Díky tomu, že následně proběhla i analýza odebraných vzorků, také rámcově stanovit i původ škodlivin.

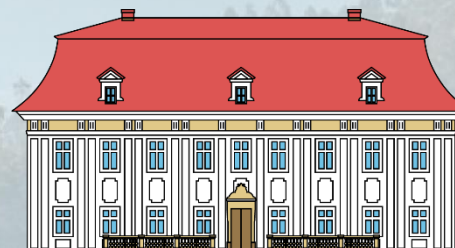
Z výsledků plyne, že v případě **polétavého prachu** byly naměřené hodnoty poměrně vysoké a průměrně dosahovaly v jednotlivých lokalitách 50-100 % ročního imisního limitu pro tuto škodlivinu. Nejvíce zasažena je jihozápadní část obce. Dále je potřeba vzít v úvahu, že zimní období 2022-3 nepatřilo mezi roky s horšími podmínkami rozptylu, tedy nižší teplotou s častějšími inverzemi. V případě plyných škodlivin byly zjištěny relativně nízké hodnoty **oxidů dusíku**, které nezpůsobovaly překročení limitu ani vznik fotochemického smogu. Nejhorší situace je v případě **benzo(a)pyrenu**, jehož koncentrace významně překračovaly povolený limit, s nejvyššími hodnotami v lokalitě základní školy. Benzo(a)pyren indikuje znečištění ze spalování uhlí v domácích topeništích, ať už přímo v Bolaticích nebo jejím bezprostředním okolí (přenos z Polska).

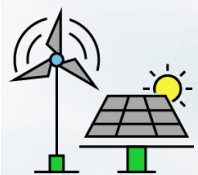
Akční plán pro ovzduší reaguje na hlavní identifikované problémy. Jednotlivá opatření, kterých jsou desítky, tedy jsou zaměřena především na další podporu **ekologického vytápění v domácnostech, zachytávání**

škodlivin v ovzduší prostřednictvím rozšiřování zeleně na území obce a **snížení vlivů společnosti Lanex** s provozem v blízkosti centra obce. Podporován je rozvoj obnovitelných zdrojů energie, komunitní energetika, tedy možnost sdílení výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Součástí plánu jsou aktivity ke snížení spotřeby energie, zejména zateplení zbývajících veřejných budov, včetně zvýšení účinnosti vytápění.

Přestože hodnoty oxidů dusíku nepřekračují limity, doprava se na znečištění ovzduší stále významně podílí. Opatření proti škodlivinám z dopravy obsahují zlepšení podmínek pěší a cyklistické dopravy, úprava parkovací politiky a také osvěta vedoucí ke snížení používání automobilů, např. dopravy dětí na školní vyučování. Řešit je potřeba i zachytávání škodlivin, ať už prostřednictvím výsadby a z kvalitňování zeleně, tak i pravidelným čištění komunikací, aby nedocházelo k druhotnému znečišťování usazeným prachem.

Vzhledem k charakteru části znečištění (lokální topeniště, doprava) je potřeba dále rozvíjet environmentální osvětu, protože **část znečištění lze eliminovat změnou chování či životního stylu obyvatel**. Bolatice patří mezi vedoucí subjekty Zdravých měst ČR, takže v této fázi jde zejména o prohloubení stávajících aktivit. Navržená opatření může obec jen částečně financovat ze svého rozpočtu, proto je součástí plánu také přehled dalších finančních zdrojů z ČR a EU.

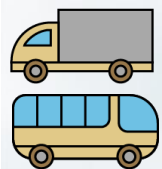

AKČNÍ PLÁN

Kód opatření dle PZKO ¹	Název opatření dle PZKO	Gesce dle PZKO	Způsob naplnění opatření			Náklady, zdroje financování (zdroje doplní BP)	Termín splnění
			Aktivita	Dílčí kroky	Interní gesce ²		
PZKO_2020_3	Snížení vlivu stávajících stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší – snížování fugitivních a vykazovaných emisí volby spalovaného paliva	Obec Bolatice	Snižování znečištění ovzduší z malých spalovacích zdrojů na tuhá paliva (lokálních topenišť)	Výměna starých kotlů na tuhá paliva v domácnostech Kontrola vytápění v domácnostech v případě opakovaných stížností sousedů	Obec Bolatice Obec Bolatice + pověřená obec Kravaře	Možné zdroje: NPŽP OPŽP – Kotlíkové dotace v Moravskoslezském kraji + Příspěvek ke krajské dotaci z rozpočtu obce (7 000,-Kč/1 žadatele; zvýhodněné úroky) Hrazeno z rozpočtu obce.	2024–2025 (V realizaci. Byla podepsaná sml. s MSK.) Zájem i do budoucna, pokud bude vyhlášeno. průběžně
PODPŮRNÁ OPATŘENÍ (P)							
STACIONÁRNÍ ZDROJE							
PZKO_2020_P_4	Komunitní energetika a Obnovitelné zdroje energie (OZE)	Obec Bolatice	Komunitní energetika, využívání OZE	Výstavba a sdílení obnovitelných zdrojů s dalšími obcemi studie proveditelnosti, dostupnost pozemků větrníky pro vrty pitné vody (vybraná oblast), nebo solární elektrárna vzdělávání veřejnosti – informování a fungování komunitní energetiky Využívání alternativních zdrojů energie (FVE) na veřejných budovách obce pro napojení veřejného osvětlení a další infrastruktury (např. předohřev pro koupaliště a saunu)	Obec Bolatice (+ partnerské obce)	Studie financována z rozpočtu obce	Aktuálně v diskusi s Dolním Benešovem a Bohuslavicemi Realizace do 12/2025

¹ PZKO = program zlepšování kvality ovzduší

² Interní gesce je nezbytné přizpůsobit organizační struktuře a kompetencím úřadu žadatele

Kód opatření dle PZKO	Název opatření dle PZKO	Gesce dle PZKO	Způsob naplnění opatření			Náklady, zdroje financování	Termín splnění
			Aktivita	Dílčí kroky	Interní gesce		
PODPŮRNÁ OPATŘENÍ (P)							
DOPRAVA							
PZKO_2020_p_8	Rozvoj bezemisní dopravy	Obec Bolatice	Cyklostezky a chodníky	Propojení cyklostezek a chodníků pro lepší dostupnost Prodloužení chodníku s cyklostezkou do průmyslové zóny	Obec Bolatice	7 mil. Kč Možné zdroje: OPST SFDI	2023–2024
PZKO_2020_p_12	Parkovací politika	Obec Bolatice	Parkování, parkovací politika	Aktualizace dokumentu parkovací politiky v obci (přednostně parkování na vlastních pozemcích; parkovací plochy na obec. pozemcích určeny zejména návštěvníkům obce) Studie – výstavba parkovacího domu (např. s využitím staré budovy Lanexu, nebo jiné řešení)	Obec Bolatice	Zpoplatnění parkovacích míst (příjem do rozpočtu obce) Možné zdroje: IROP SFDI	2024 Dlouhodobý výhled (2030)
PODPŮRNÁ OPATŘENÍ (P)							
OSTATNÍ ZDROJE							
PZKO_2020_P_20	Snížení spotřeby energie	Obec Bolatice	Snížování energetické náročnosti	Zateplení zbývajících budov v majetku obce Kulturní dům Bytový dům na ul. Družstevní Nové šatny fotbal. klubu (vč. zateplení a FVE na střeše)		Projektová dokumentace kulturního domu Odhad. Celkově za KD: cca 160 mil. Kč z toho cca 60 mil. Kč uznatelné Bytový dům cca 6 mil. Kč Nové šatny cca 35 mil. Kč z toho cca 10 mil. Kč uznatelné Možné zdroje: OPŽP NPŽP Programy MMR ČR MF (ENERG) EUCF	2023 2024–2026 2023 (realizováno) 2023–2024

			Osvěta – snižování spotřeby energie a využívání alternativních zdrojů energie Měření – zpřesnění výsledků měření i-AIRPs	Osvěta formou obecního zpravodaje, rozhlasu, Facebooku, webu ad. Akce s veřejností (Fóra zdravých měst, veřejná fóra ad.)	Obec Bolatice Bolatice VŠB-TU, Bolatice	Hrazeno z rozpočtu obce Hrazeno z rozpočtu obce. Příspěvek i-AIRP´s na Dnech zdraví. Možné zdroje: OPŽP NPŽP Programy MMR ČR	Průběžně Min. 1 x ročně 10/2023
			Snížení znečištění ovzduší (a hluku) z provozu firmy LANEX	Spolupráce a pravidelná jednání se společností Lanex Vlastní opatření firmy Lanex: • Opatření pro snížení hluku • Opatření pro snížení znečištění ovzduší (např. asfaltování cest, el. vozíky, nové klimatizace, vzduchotechnika apod.) • Seznámení s výsledky měření i-AIRPs vedení Lanexu	Obec Bolatice, fa Lanex	Hrazeno z rozpočtu firmy Lanex. Možné zdroje: OPŽP NPŽP OPST IROP	Pravidelné schůzky, průběžná opatření (min. 1x ročně) 3/2024
PZKO_2020_P_22	Zpevnění povrchu nebezpečných komunikací a zvyšování podílu zeleně v obytné zástavbě, omezení prašnosti z odkrytých ploch a deponií	Obec Bolatice	Výsadba zeleně a následná péče • Doplnění zeleně, výsadba alejových stromů (vč. vzrostlých stromů) a keřů u nového parkoviště u hřbitova a v části hřbitova • Prověření dalších možností doplnění zelených lokalit v obci na základě požadavků občanů • Péče o plochy zeleně a stromové aleje na území obce Navazující projekty modrozelené infrastruktury: vsakování (náměstí + Dům soc. služeb, budoucí šatny) – využití dešťové vody	Obec Bolatice	3-4 mil. Kč Péče o zeleň hrazena z rozpočtu obce. (cca 2-3 mil. Kč včetně sekání trávy a dosadby zeleně) Možné zdroje: IROP OPŽP Interreg Česko – Polsko Interreg Slovensko – Česko	2024 dokončena PD 2024-2025 výsadba 2024 Průběžná péče o zeleň	

Přílohy akčního plánu:

- Souhrnné výsledky měření kvality ovzduší v obci v rámci projektu i-AIRP´s
- Podrobný přehled finančních zdrojů na podporu zvyšování kvality ovzduší (1/2024)